

Sygn. akt II AKz 26/14

POSTANOWIENIE

Dnia 4 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny II Wydział Karny w R.

na posiedzeniu w składzie:

Przewodniczący:	SSA Stanisław Urban (spr.)
Sędziowie:	SA Stanisław Sielski SA Edward Loryś
Protokolant:	st. sekr. sądowy Halina Rączy

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Rzeszowie

– J. D.

po rozpoznaniu w sprawie **R. C.**

ściganego Europejskim Nakazem Aresztowania

za przestępstwo z § 259 ustęp 1 niemieckiego Kodeksu Karnego

zażaleń wniesionych przez ściganego i jego obrońcę

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 12 lutego 2014 r., sygn. akt II Kop 68/13

o przedłużeniu tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437§ 1 k.p.k.

postanawia:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyżej powołanym postanowieniem Sąd Okręgowy w R., orzekł o przedłużeniu okresu tymczasowego aresztowania wobec R. C. - ściganego Europejskim Nakazem Aresztowania, za przestępstwo z § 259 ustęp 1 niemieckiego Kodeksu Karnego, wobec którego tenże Sąd orzekł o przekazaniu go niemieckim organom wymiaru sprawiedliwości, jednocześnie odroczył wykonanie tej decyzji na czas odbywania przez ściganego kary pozbawienia wolności w innej sprawie- na okres dalszych 40 dni, tj. do dnia 26 marca 2014 r. Podstawą prawną tego rozstrzygnięcia Sąd a quo uczynił przepisy art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 1 i art. 607 k § 3 k.p.k.

Przedmiotowe postanowienie zaskarżone zostało zażaleniem przez ściganego i jego obrońcę.

Ścigany w osobistym zażaleniu, zakwestionował przesłankę szczególną tymczasowego aresztowania, przyjętą przez Sąd Okręgowy. Wskazał również, iż (...) Nakaz Aresztowania (dalej jako (...)) został wydany bez podstawy, gdyż nie mógł stawić się przez niemieckimi organami wymiaru sprawiedliwości, gdyż przebywał w zakładzie karnym. Naprowadził także, iż z uwagi na rygory związane z tymczasowym aresztowaniem ma utrudniony kontakt z rodziną.

Ścigany wniósł o uchylenie tymczasowego aresztowania.

Z kolei obrońca ściganego zarzucił obrazę przepisów postępowania, które miały wpływ na treść postanowienia tj.:

- naruszenie art. 253 §1 k.p.k. w zw. z art. 607 k§ 3 k.p.k. poprzez błędne przyjęcie, że w niniejszym przypadku zasadnym było zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w sytuacji, gdy sąd orzekł o odroczeniu wykonania postanowienia o przekazaniu do czasu zakończenia wykonania kary 3 lat pozbawienia wolności, którą ścigany obecnie odbywa w innej sprawie;

- naruszenie art. 257§1 k.p.k. w zw. z art. 607 k § 3 k.p.k. poprzez błędne przyjęcie, że w niniejszym przypadku zasadnym było zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w sytuacji, gdy mając na uwadze całokształt okoliczności sprawy, takowe działanie Sądu I Instancji jest w całej rozciągłości niecelowe, zbyt rygorystyczne, czym narusza chociażby dyrektywę minimalizacji środków zapobiegawczych;

- naruszenie art. 258§1 pkt 1 k.p.k. w zw. art. 607 k§ 3 k.p.k. przez przyjęcie, że „przesłanki stosowania aresztu pozostają aktualne”, czyli że w stosunku do ściganego zachodzi obawa, że będzie starał się podejmować czynności utrudniające postępowanie poprzez ucieczkę lub też ukrywanie się;

- naruszenie art. 259 §1 pkt 2 k.p.k. przez bezzasadne uznanie, że w niniejszej sprawie nie zachodzą okoliczności uzasadniające odstępianie od stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego wobec ściganego;

- naruszenie art. 251 § 3 in fine k.p.k. w zw. art. 94 § 1 k.p.k. poprzez brak dogłębnego wyjaśnienia w części motywacyjnej postanowienia, dlaczego nie uznano za wystarczające zastosowanie innego środka zapobiegawczego poza lakoniczną wzmianką, że środki o charakterze wolnościowym nie zrealizują celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania.

Wskazując na powyższe, żalący się wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości, względnie jego zmianę, poprzez zastosowanie wobec ściganego środka zapobiegawczego o charakterze wolnościowym w postaci zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenia nie zasługują na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew twierdzeniom podnoszonym przez odwołujących się, trafnie Sąd I instancji wykazał, iż spełnione są przesłanki tymczasowego aresztowania ściganego. Dalsze rozważania będą dotyczyły obydwu środków odwoławczych, gdyż zarzuty w nich podnoszone są zbieżne.

Poczynić należy jeszcze jedną uwagę o charakterze porządkującym,

i zauważyć, iż kwestia tymczasowego aresztowania ściganego była już badana przez tut. Sąd, który wypowiedział się na ten temat, choćby

w postanowieniu z dnia 29 stycznia 2014 r., II AKz 240/13, kiedy to rozpoznawał zażalenie na postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, czy też odnosił się do wniosku o uchylenie tegoż środka zapobiegawczego. Uwagi tam poczynione są nadal aktualne i nie ma potrzeby ich powielania. Sąd Odwoławczy dokładnie wskazał, z czego należy wnioskować o występowaniu przesłanki szczególnej z art. 258§ 1 pkt 1 k.p.k. Powtórzyć należy, iż z samej istoty poszukiwań w oparciu o (...) wynika, że osoba ścigana utrudniała już toczące się przeciw niej postępowanie. Nie jest to

pogląd odosobniony, co już uprzednio wskazywano (orzecznictwo powołane w post. II AKz 240/13, str. 4). Warunkiem stosowania środków zapobiegawczych, nie jest to, czy ścigany podjął już próbę określonych (bezprawnych) działań. Chodzi o jej hipotetyczny charakter, a więc jedynie o ustalenie, czy może się on w ten sposób zachować, a nie o to czy już tak postąpił (post. SA w K. z dnia 13 października 2005 r., sygn. akt.

II AKz 366/05). Zauważyć należy, iż do przyjęcia przesłanki z art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k. nie jest konieczne dokonanie ustaleń, z których wynikałoby, iż ścigany z całą pewnością podejmie próbę takich działań, wystarczająca jest w tym zakresie uzasadniona obawa nastąpienia takich działań (post. SA w K. z dnia 30 maja 2007 r., II AKz 338/07, LEX nr 341475, Prok.

i Pr.-wkl. 2008/2/31, KZS 2007/11/57). W sytuacji ściganego – jak już zauważono- obawa taka przerodziła się już w realne działanie. Fakt, iż nie zachodzi obawa innego bezprawnego wpływania na tok postępowania, opisana w pozostałych jednostkach przepisu art. 258 k.p.k., nie dezaktualizuje tej, przyjętej przez Sąd Okręgowy.

Zatem zaaprobować trzeba pogląd Sądu Okręgowego o zaistnieniu szczególnej z art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k.

Postępowanie w przedmiocie wykonania (...) co jest oczywiste- nie wymaga obligatoryjnego tymczasowego aresztowania osoby, której dotyczy. Lektura uzasadnienia postanowienia Sądu a quo nie daje podstaw do przekonania, aby dokonał on błędnej wykładni przepisów i tylko z racji samego postępowania o wykonanie (...) stosował areszt. Potrzeba stosowania owego środka zapobiegawczego wynika z okoliczności sprawy

i obowiązku państwa wykonania (...), do podjęcia wszelkich dopuszczalnych prawem działań, aby doszło do przekazania takiej osoby państwu wydania. Tym samym, prawidłowo uznał Sąd meriti, iż na obecnym etapie sprawy jedynie tymczasowe aresztowanie jest w stanie prawidłowo zabezpieczyć wykonanie postanowienia o przekazaniu ściganego. Środki

o charakterze wolnościowym, zadania tego nie będą w stanie skutecznie spełnić. W sprawie nie doszło zatem do naruszenia treści przepisu art. 257 § 1 k.p.k., jak również art. 251 § 3 in fine k.p.k. w zw. z art. 94 § 1 k.p.k. Sąd Okręgowy nie uchybił temu obowiązkowi, gdyż w końcowym fragmencie dokumentu sprawozdawczego (str. 3) wyjaśnił, dlaczego inny środek zapobiegawczy (wolnościowy) nie spełniłby pokładanego w środkach zapobiegawczych celu.

Nie ma racji obrońca ściganego zarzucając obrazę art. 253 § 1 k.p.k.,

w zw. z art. 607 k § 3 k.p.k. Przepis art. 607 k § 3 zdanie drugie k.p.k. brzmi: łączny okres stosowania tymczasowego aresztowania nie może przekroczyć 100 dni. W niniejszej sprawie okres ten nie został przekroczony. To, iż izolacyjny środek zapobiegawczy rozciąga się na czas odroczenia wykonania postanowienia o przekazaniu ściganego, nie stanowi naruszenia, ani 253 § 1 k.p.k., ani też art. 607 k § 3 k.p.k., gdy nie przekracza 100 dni. Orzeczenie, na które powołuje się obrońca zapadło na tle poprzedniego stanu prawnego, przed zmianą dokonaną ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks postępowania karnego, ustawy - Kodeks karny wykonawczy, ustawy - Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2009.206.1589 z zm.). Obecnie, w orzecznictwie jak i w doktrynie, podkreśla się, że łączny okres stosowania tymczasowego aresztowania w związku z postępowaniem w przedmiocie wykonania europejskiego nakazu aresztowania nie może przekroczyć 100 dni, przy czym termin ten obejmuje również okres odroczenia wykonania postanowienia

o przekazaniu osoby ściganej (post.: Sądu Apelacyjnego we W. z dnia 5 stycznia 2012 r., II AKz 3/12, LEX nr 1110777; Sądu Apelacyjnego

w K. z dnia 30 czerwca 2010 r. II AKz 408/10 KZS 2011/7-8/78, Lex 1017306 oraz glosa aprobująca B. B. - E. (...)/6/46).

Chybiony okazały się również zarzuty naruszenia art. 259 § 1 pkt 2 k.p.k., podnoszone przez obydwu skarżących. Faktem jest, że pozbawienie wolności jednego z członków rodziny, stanowi uciążliwość dla najbliższej jego rodziny. Niewątpliwie negatywnie też oddziałuje na psychikę najbliższych. Niemniej jednak, ten rodzaj dyskomfortu nie może być uznany za skutek wyjątkowo ciężki, na który powołuje się w/w przepis (por. post SA

w K. z dnia 12 grudnia 1997 r., II AKo 377/97, OSA 1998/9/500). Utrudniony kontakt z najbliższymi w związku ze statusem tymczasowo aresztowanego, to normalna konsekwencja stosowania takiego środka zapobiegawczego, nie zaś „wyjątkowo ciężkie” skutki, o których mowa w powołanym wyżej przepisie.

W tej sytuacji, Sąd Apelacyjny nie dopatrując się w złożonych zażaleniach podstaw do ich uwzględnienia, orzekł jak na wstępie.